

Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

2021 йил — Ёшларни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2021 йил 24 август, № 179-180 (7959-7960)

Сешанба

Сайтимизга ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ КХШТ САММИТИДА ИШТИРОК ЭТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 23 август кунини Коллектив хавфсизлик шартномаси ташкилотининг Афғонистондаги вазиятга бағишлаб видеоанжуман шаклида ўтказилган навбатдан ташқари сессиясида таклиф этилган меҳмон сифатида иштирок этди.

Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон раислигида ўтган йиғилишда Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин, Беларусь Республикаси Президенти Александр Лукашенко, Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев, Қирғиз Республикаси

Президенти Садир Жапаров, Арманистон Республикаси Бош вазири Никол Пашинян ва КХШТ бош котиби Станислав Зась қатнашди.

Сессияда қўшни Афғонистонда юзага келаятган вазият ҳамда минтақадаги барқарорликка таҳдид солаётган хавф-хатарлар-

га қарши қўрилаётган чора-тадбирлар юзасидан батафсил фикр алмашилди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти учрашув иштирокчиларини минтақавий хавфсизликни таъминлашга қўмаклашиш, шу жумладан, Афғонистон билан Давлат чегарасини ишончли қўриқлаш ва химоя

қилиш борасида олиб борилаётган тадбирлар тўғрисида хабардор қилди.

Мамлакатимиз етакчиси минтақа давлатларининг алоқадор тўзилмалари билан Афғонистон борасида самарали ҳамкорлик ва тезкор ахборот алмашинуви йўлга қўйилганини мамнуният билан қайд этди.

Саммит якунида минтақадаги вазият юзасидан ўзаро маслаҳатлашувлар ва мунтазам ахборот алмашинуви давом эттиришга келишиб олинди.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати суратлари.

ЎЗБЕКИСТОН ВА ТОЖИКИСТОН ЕТАКЧИЛАРИ МИНТАҚАДАГИ ВАЗИЯТНИ МУҲОКАМА ҚИЛДИЛАР

23 август кунини Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев ва Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмоннинг телефон орқали мулоқоти бўлиб ўтди.

Давлат раҳбарлари Ўзбекистон — Тожикистон стратегик шериклиги ва кўп қиррали ҳамкорлик муносабатлари кун тартибидagi долзарб масалаларни қўриб чиқдилар.

Қўшни Афғонистондаги вазиятнинг ривожланиши нуктаи назаридан минтақавий ҳамкорлик масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Ўзбекистон ва Тожикистон Президентлари минтақавий хавфсизлик ва барқарорликни таъминлашнинг амалий жиҳатлари юзасидан фаол идораларо алоқаларни давом эттириш муҳим эканини таъкидладилар.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисида

Қонунчилик палатаси томонидан 2021 йил 27 апрелда қабул қилинган Сенат томонидан 2021 йил 29 майда маъқулланган

1-боб. Умумий қоидалар

1-модда. Ушбу Қонуннинг мақсади ва қўлланилиш соҳаси

Ушбу Қонуннинг мақсади қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг муомаласида бўлиши соҳасидаги муносабатларни тартибга солишдан иборат.

Ушбу Қонуннинг амал қилиши яқка тартибдаги тадбиркор бўлмаган жисмоний шахслар ўртасида, хусусий мулк ҳуқуқи асосида жисмоний шахсларга тегишли бўлган қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар бўйича тузилдиган битимларга нисбатан таъбиқ этилмайди.

2-модда. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисидаги қонунчилик

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисидаги қонунчилик ушбу Қонун ҳамда бошқа қонунчилик ҳужжатларидан иборатдир.

Агар Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномасида Ўзбекистон Республикасининг қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисидаги қонунчилигида назарда тутилганидан бошқача қоидалар белгиланган бўлса, халқаро шартнома қоидалари қўлланилади.

(Давоми 3, 4, 5, 6-бетларда).

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ БУЊЁДКОРЛИК ИШЛАРИ БЎЙИЧА МАЪЛУМОТ БЕРИЛДИ

Президент Шавкат Мирзиёев 23 август кунини Тошкент шаҳрида амалга оширилаётган қурилиш ва ободонлаштириш лойиҳалари тақдими билан танишди.

Таълим, соғлиқни сақлаш, хизмат кўрсатиш, савдо, саннат каби қўллаб сохаларда амалга оширилаётган ушбу бунёдкорлик ишлари замон талабидан келиб чиқиб бошланган, давлатимиз раҳбари уларнинг ақсариятини бориб кўрган.

Хусусан, Президентимиз ўтган йили 16 октябрь кунини Давлат хавфсизлик хизмати академияси ва "Темурбеклар мактаби"нинг қурилишини кўздан кечирган эди. Бугунга келиб у қуриб битказилган. Академиянинг мавжуд бинолари реконструкция қилинган. Мактаб учун ўқув корпуси, жисмоний-ҳарбий машғулотлар майдони, стадион, автодром, ётоқхона, ошхона барпо этилган.

Давлатимиз раҳбари 2020 йил 31 январь кунини Геология фанлари университети қурилишига тамал тоши қўйган эди. Шундан буён бу ерда жуда катта ҳажмдаги ишлар бажарилди. 6 та кўп қаватли иморат барпо этилиб, 4 таси реконструкция қилинди. Айни пайтда бунёдкорлик ишлари якунланиш арафасида. Бу ерда университет билан бирга соҳага тааллуқли илмий институтлар жойлаштирилади, Геология музейи, кутубхона, ётоқхона ва бошқа бинолар бўлади.

Юнусобод туманида Тошкент архитектура-қурилиш институти учун янги бино қурилмақда. 5 қаватли иккита ўқув мажмуаси, 8 қаватли маъмурий бино

ва 4 қаватли ётоқхона қад кўтармақда. Уларни шу йил октябрда фойдаланишга топшириш режалаштирилган. Шунингдек, лойиҳанинг иккинчи босқичида институт ўқитувчилари, илмий-тадқиқот маркази мутахассислари ва уларнинг оилалари учун ижтимоий объектлар барпо этилади.

Таълим соҳасидаги улкан лойиҳалардан бири, бу — "Янги Ўзбекистон" университети. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 23 июндаги қарорига мувофиқ ташкил этилган мазкур таълим маскани жорий ўқув йилининг ўзидаёқ илк талабаларни қабул қилди. Шу боис Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университетининг айрим бинолари ажратилиб, замонавий таъмирланди.

Келгусида "Янги Ўзбекистон" университети учун замонавий ўқув кампуси бунёд этилади. Бу бордада халқаро стандартлар асосида лойиҳа ишлаб чиқилиб, дастлабки ишлар бошлаб юборилган.

Президентимиз 2019 йилда Мухаммад ал-Хоразмий номидаги иختисослаштирилган мактабга ташриф чоғида ушбу мактаб ёнида IT-парк филиалини ташкил этиш, унга ишларни жалб қилиб, тажриба ошириши учун кенг шaroитлар яратиш бўйича қўрсатма берган эди.

Ҳозирда ушбу бино қуриб битка-

зилиб, замонавий жиҳозланмақда.

Соғлиқни сақлаш соҳасида ҳам қўллаб лойиҳалар амалга оширилмақда. Хусусан, Республика шoшилинч тиббий ёрдам илмий марказида кардиожароҳлик, трансплантология ва нейрo-қон томир жароҳлиги бўлимлари учун янги бино қурилмақда. Бунинг натижасида мазкур мураккаб амалиётлар учун замонавий шарoит яратилди, йилига қўшимча 3 минг беморга юқори технологик тиббий ёрдам кўрсатилади. Ушбу янги мажмуа қурилиши шу йил сентябрда якунланади.

Мудоффа вазирлигининг аввалги клиник госпитали ўтган асрнинг қирқинчи йилларида қурилган, эскича тартибда ишлаб келаятган эди. Давлатимиз раҳбари 2018 йилда у ерга бориб, шифохонани реконструкция қилиш ва замонавий ускуналар билан жиҳозлаш, бошқарувда замонавий менежментни жорий этиш бўйича топшириқлар берган эди. Шу асосида катта ҳажмдаги қурилиш ва таъмирлаш ишлари бажарилмақда. Марказий ҳарбий клиник госпитал шу йил декабрдан янгиланган бинода фаолият бошлайди.

"Хавфсиз шаҳар" бошқарув ситуациясидаги кўрсатиш мажмуалари, саннат корхоналари, йўл ва кўприклар қурилишининг бориши бўйича ҳам маълумот берилди.

Ў.А.

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН ТАРАҚҚИЁТИНИНГ ЁРҚИН САҲИФАЛАРИ

Ватанимиз мустақиллигининг шoнли 30 йиллик байрами арафасида "Ўзбекистон" нашриёти томонидан "Янги Ўзбекистон" китоб-альбоми нашрдан чиқарилди. Ушбу муаззам мажмуада истиқлол йилларида, айниқса, кейинги беш йилда юртимизда янги давлат ва жамият қуриш, халқимиз қалбидан чуқур жой олган Янги Ўзбекистон гоёсини амалга ошириш йўлида олиб борилаётган улкан ишлар ҳақида атрофлича ҳикоя қилинади.

Китоб-альбом мамлакатимиз Президентини Шавкат Мирзиёевнинг "Халқимизнинг беқийс жасорати ва матонати билан қўлга киритилган, бизнинг миллий давлатчилигимизни, инсоний қадр-қимматимиз, гурур ва шаънини, дину диёнатиимизни тиклаб берган Ўзбекистон Республикасининг давлат мустақиллиги орадан қанча йиллар, асрлар ўтса-да, жонажон Ватанимизнинг шoнли тарихида ҳамиша энг ёрқин саҳифа бўлиб қолади" деган самимий сўзлари билан бошланади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ «ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 30 ЙИЛЛИГИ» ЭСДАЛИК НИШОНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Янги Ўзбекистон тарихидаги буюк ва шoнли сана — Ватанимиз мустақиллигининг ўттиз йиллик байрамини халқимиз катта шoду хуррамлик билан кутиб олмақда.

Мамлакатимизда янги демократик давлат, фуқаролик жамияти барпо этиш йўлида ўтган даврда амалга оширилган улкан ишлар, эришилган юксак натижалардан, ҳеч шубҳасиз, ҳаётимизнинг турли соҳа ва тармоқларида фидокорона меҳнат қилаётган юрtdошларимизнинг беқийс хиссаси бор.

Бундай олижаноб инсонларнинг эл-юрт олдидagi хизматларини эътироф этиш ва муносиб тақдирлаш ватандошларимиз, айниқса, ёшларимизни юксак марралар сари руҳлантириш, улар қалбидa Ватанга муҳаббат ва садоқат туйғуларини кучайтиришда муҳим аҳамият касб этади.

Мамлакатимизни ҳар томонлама тараққий эттириш, унинг жаҳон миқёсидаги шoн-шoҳратини оширишга катта хисса қўшаётган, давлатимиз иқтисодиёти ва аҳоли фаровонлигини юксалтиришда ибрат ва намуна бўлиб келаятган, жамиятимизда тинчлик ва барқарорликни, миллатлараро тотувлик ва барикенгликни таъминлаш, ёш авлодни соғлом ва баркамол инсонлар этиб вояга етказиш, уларни ватанпарварлик, миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳида тарбиялашда алоҳида фидойилик кўрсатаётган юрtdошларимизни «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 30 йиллиги» эсдалик нишони билан мукофотлаш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 30 йиллиги» эсдалик нишони билан тақдирлаш бўйича давлат органлари ва ташкилотлари, жамoат бирлашмалари ва бошқа республика идоралари ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳoқимликлари томонидан тақдим этилган рўйхатларни қўриб чиқсин ва тасдиқласин.

2. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Раиси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг Спикери, Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири, вазирликлар, идоралар ва жамoат бирлашмаларининг республика органлари раҳбарлари, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳoқимлари ва бошқа мутасадди раҳбарлар «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 30 йиллиги» эсдалик нишонларини Мустақиллик байрами муносабати билан ўтказиладиган тадбирларда Ўзбекистон Республикаси Президентини номидан тантанали вазиятда топшириши таъминласин.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси ҳузуридagi Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги, Ўзбекистон Миллий ахборот агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси ва бошқа оммавий ахборот воситаларига «Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 30 йиллиги» эсдалик нишонларини топширишга бағишланган тадбирларни кенг ёритиш тавсия этилсин.

4. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси раҳбари З.Ш.Низомиддинов зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент шаҳри, 2021 йил 23 август

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисида

◄ (Давоми. Бошланishi 1-бетда).

3-модда. Асосий тушунчалар

Ушбу Қонунда қуйидаги асосий тушунчалар қўлланлади:
асиллик даражаси – кимёвий жиҳатдан соф қимматбаҳо металл оғирлик бирликларининг қимматбаҳо металл қотишмасининг бир минг оғирлик бирлигидagi миқдори;

асиллик даражасини аниқлаш – қимматбаҳо металллардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг асиллик даражасини белгиланган усуллар орқали аниқлаш ёки тасдиқлаш;
аффинаж корхоналари – казиб олинган рудалардан, концентратлардан ва ярим тайёр махсулотлардан, шунингдек таркибида қимматбаҳо металллар бўлган парчалардан ҳамда чикиндилардан қимматбаҳо металлрени ажратиб олиш ва (ёки) қимматбаҳо металлларни аффинаж қилиш бўйича фоалиятни лицензия асосида амалга оширувчи тадбиркорлик субъектлари (бундан якка тартибдаги тадбиркорлар ва оилавий тадбиркорлар мустасно);

ёмби – қимматбаҳо металл минерал-хомашёсидан ажратиб олинган, 0,3 граммдан ортиқ оғирликка эга бўлган қимматбаҳо металлнинг табиий ҳосиласи (донаси, зарраси);

заргарлик буюмлари ишлаб чиқарувчилар – қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлардан заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ясаш фаолиятини олиб борувчи юридик шахслар ва якка тартибдаги тадбиркорлар;

стандарт кўймалар – Ўзбекистон Республикасининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлари талаблариغا, Лондон қимматбаҳо металллар бозори уюшмасининг (Лондон паллади ва платина бозорининг) ёки товар-хомашё биржаларининг талаблариغا мувофиқ бўлган аффинаж қилинган қимматбаҳо металллар кўймалари;

таркибида қимматбаҳо металллар бўлган парчалар ва чикиндилар – ўзининг истёеьмол ва (ёки) функционал хусусиятларини йўқотган буюмлар, шу жумладан уларнинг таркибий қисмлари, тузатиб бўлмайдиган яроқсиз махсулот, шунингдек ишлаб чиқариш ҳамда фойдаланиш жараёнида ҳосил бўлган, таркибида қимматбаҳо металллар бўлган хомашёнинг, материалларнинг, хомаки махсулотларнинг ва махсулотларнинг қолдиклари;

Ўзбекистон Республикаси Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар давлат фонди – Ўзбекистон Республикасининг молиявий, ишлаб чиқариш, илмий, ижтимоий-маданий ва бошқа эҳтиёжларини таъминлаш учун мўлжалланган фонд;

ўлчовли кўймалар – Ўзбекистон Республикасининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлари ёки кўймаларни ишлаб чиқарувчи давлатнинг норматив ҳужжатлари талаблариغا мувофиқ бўлган аффинаж қилинган қимматбаҳо металллар кўймалари;

қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар – зەб-зийнат, маиший ҳамда диний ашёлар сифатида қўлланиладиган, қимматбаҳо металллардан ва уларнинг қотишмаларидадан ясалган ҳамда ушбу Қонунда белгиланган энг паст асиллик даражаларидан кам бўлмаган асиллик даражаларига эга бўлган, шу жумладан безакли ишлов беришининг ҳар хил турларидан фойдаланилган, қимматбаҳо тошлар ва бошқа материаллар ўрнатилган ёки ўрнатилмаган ҳолда ясалган буюмлар ёхуд табиий ёки сунъий материаллардан ясалган, безакли ишлов беришининг ҳар хил турларидан фойдаланилган, қимматбаҳо тошлар ўрнатилган ҳолда ясалган буюмлар. Қимматбаҳо металллардан тайёрланган пул белгилари, стандарт ва ўлчовли кўймалар, шунингдек қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлардан тайёрланган давлат мукофотлари, мукофот белгилари ва спорт мукофотлари қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларга кирмайди;

қимматбаҳо металлларни аффинаж қилиш – ажратиб олинган қимматбаҳо металларни уларга физик ва кимёвий ишлов бериш усулларини қўллаган ҳолда аралашмалардан ҳамда қўшилиб чиқадиغان компонентлардан тозалаш жараёни бўлиб, у қимматбаҳо металлрини Ўзбекистон Республикасининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларига ёки аффинаж қилинган қимматбаҳо металлларга оид халқаро стандартларга мувофиқ бўлган сифат даражасига етказишга қаратилган;

қимматбаҳо металллар таҳлили – буюм ясалган қимматбаҳо металлнинг ва қимматбаҳо металллар қотишмасининг кимёвий таркибини, шу жумладан унинг бузилишини назарда тутувчи усулларни қўллаш йўли билан аниқлаш;

қимматбаҳо металллар – ҳар қандай кўриниш ва ҳолатдаги, шу жумладан ёмби ва аффинаж қилинган ҳолатдаги, шунингдек хомашёдаги, қотишмалардаги, хомаки махсулотлардаги, sanoat махсулотларидаги, кимёвий бирикмалардаги, қимматбаҳо металллардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлардаги, қимматбаҳо металллардан тайёрланган пул белгиларидаги, ишлаб чиқариш ҳамда истёеьмол парчаларидаги ва чикиндиларидаги олтин, қумуш, платина ҳамда платина гурўҳига кирувчи металллар (палладиЙ, иридий, родий, рутений ва осмий);

қимматбаҳо тошлар – табиий олюмаслар, ёқутлар, зумрадлар, сапфирлар, алесандритлар, хом (табиис) ва ишлов берилган тарздаги табиий марварид. Қахрабонинг ноёб ҳосилалари қимматбаҳо тошларга тенглаштирилади;

қимматбаҳо металлрени ишлаб чиқариш – казиб олинган рудалардан, концентратлардан, бошқа ярим тайёр махсулотлардан, таркибида қимматбаҳо металллар бўлган парчалардан ҳамда чикиндилардан қимматбаҳо металлларнинг ажратиб олиниши, шунингдек қимматбаҳо металлларнинг аффинаж қилиниши;

қимматбаҳо металллар парчалари ва чикиндиларини қайта ишлаш (уларга ишлов бериш) – ишлаш муддатини ўтаб бўлган ёки фойдаланишдан чиқарилган техник буюмлардан, шунингдек таркибида қимматбаҳо металллар бўлган парчалардан ва чикиндилардан Ўзбекистон Республикасининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлари талабларига ёки аффинаж қилинган қимматбаҳо металллар бўйича халқаро стандартларга мувофиқ бўлган сифат даражасига етказишга қаратилган механик, кимёвий ҳамда металлургия жараёналаридан фойдаланган ҳолда қимматбаҳо металлни ажратиб олиш;

қимматбаҳо металларни казиб олиш – таркибида қимматбаҳо металллар бўлган концентратларни ва бошқа ярим тайёр махсулотларни олиш учун туб (рудали), сочма конлардан ва техноген минерал ҳосилалардан қимматбаҳо металлларни ажратиб олиш билан боғлиқ ишлар мажмуи;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида казиб олиш – миқдор ва сифат жиҳатидан sanoat усулида казиб олиш объекtlари бўлмаган ер қаъри участкаларида, шу жумладан сочма олтин участкаларида қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни тадбиркорлик таваккалчилиги асосида казиб олиш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни sanoat усулида казиб олиш – миқдор ва сифат жиҳатидан sanoat усулида казиб олиш объекtlари бўлган, таркибида фойдали казималлар мавжуд бўлган ер қаъри участкаларида қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни казиб олиш;

қимматбаҳо тошларни рекулперация қилиш – ишлаш муддатини ўтаб бўлган ёки фойдаланишдан чиқарилган асбоблар ва бошқа техник буюмлардан, шунингдек таркибида қимматбаҳо тошлар бўлган чикиндилардан кейинчалик уларни Ўзбекистон Республикасининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлари талабларига ёки халқаро стандартларга мувофиқ бўлган сифат даражасига етказган (тозаланган) ҳолда қимматбаҳо тошларни ажратиб олиш;

қимматбаҳо тошларнинг чикиндилари – таркибида ҳар қандай кўринишдаги ва ҳолатдаги қимматбаҳо тошлар мавжуд бўлган, қимматбаҳо тошларга ишлов бериш ҳамда улардан фойдаланиш жараёнида ҳосил бўлган чикиндилар;

қимматбаҳо тошларни казиб олиш – туб (рудали) ва сочма конлардан қимматбаҳо тошларни ажратиб олиш, шунингдек қимматбаҳо тошларни саралаш, бирламчи таснифлаш ва дастлабки баҳолаш билан боғлиқ бўлган ишлар мажмуи;

қимматбаҳо тошларни саралаш ва бирламчи таснифлаш – бойитиш жараёнининг якунловчи қисми бўлиб, у намунавий нусхалар ва таснифлагичларнинг тасдиқланган тўпламлари асосида минерал-хомашёдан ажратиб олинган қимматбаҳо тошларни ажратиш, шунингдек уларни жаҳон бозорида қабул қилинган навларга мос келадиган алоҳида навларга ажратиш имконини беради;

қимматбаҳо тошларни бирламчи баҳолаш – бойитиш жараёнининг якунловчи қисми бўлиб, у қимматбаҳо тошлар нархларининг прејискурантлари асосида қимматбаҳо тошларни баҳолашни таъминлайди;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни тамгалаш – қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларга ишлаб чиқариш ва (ёки) таҳлил қилиш натижалари асосида давлат асиллик даражаси тамғаси изини ёки белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгисини қўйиш жараёни.

4-модда. Қимматбаҳо металлларни ва қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳаси

Қимматбаҳо металлларнинг ва қимматбаҳо тошларнинг муомаллада бўлиши соҳасига таркибида қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошлар бўлган ер қаъри участкаларини геологик жиҳатдан ўрганиш ва кидириш, ушбу металллар ҳамда тошларни казиб олиш, ишлаб чиқариш, шунингдек қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ операциялар мажмуини амалга ошириш киради. Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ операциялар жумласига:

қимматбаҳо металлларни ва қимматбаҳо тошларни реализация қилиш – қимматбаҳо металлларга ва қимматбаҳо тошларга, улардан ясалган махсулотларга (буюмларга), шунингдек қимматбаҳо металлар парчалари ва чикиндиларига ҳамда қимматбаҳо тошлар чикиндиларига бўлган мулк ҳуқуқининг ҳамда бошқа мулкый ҳуқуқларнинг ўтишида, шу жумладан улардан гаров сифатида фойдаланилишида ифодаланадиган ҳаракатлар;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлардан ишлаб чиқариш, илмий ва ижтимоий-маданий мақсадларда фойдаланиш;
қимматбаҳо металларни казиб олиш, ишлаб чиқариш (аффинаж қилиш), кейинчалик қайта ишлаш (уларга ишлов бериш) ҳамда улардан фойдаланиш чоғида ҳар қандай моддалардаги ва материаллардаги қимматбаҳо металлларнинг ҳамда қимматбаҳо тошларнинг физик ҳолатини ёки таркибини ўзгартириш;
қимматбаҳо металллар парчаларни ва чикиндиларини ҳамда қимматбаҳо тошлар чикиндиларини тайёрлаш;
қимматбаҳо металлларни ва қимматбаҳо тошларни ҳамда улардан ясалган махсулотларни (буюмларни) ташиш;
қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни, улардан ясалган махсулотларни (буюмларни) сақлаш жойларига, фондларга ва захираҳоналарга олиб ўтиш, шунингдек қимматбаҳо металлларни ҳамда қимматбаҳо тошларни сақлаш ва кўргазмага қўйиш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни, улардан ясалган махсулотларни (буюмларни), шунингдек таркибида қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар бўлган парчаларни, чикиндиларни ҳамда хомашёни Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш ва унинг ҳудудидан олиб чиқиш киради.

2-6б. Қимматбаҳо металлларни ва қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳасини давлат томонидан тартибга солиш

5-модда. Қимматбаҳо металлларни ва қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳасини давлат томонидан тартибга солишни амалга ошириш

Қимматбаҳо металлларнинг ва қимматбаҳо тошларнинг муомаллада бўлиши соҳасини давлат томонидан тартибга солиш қуйидагилар орқали амалга оширилади:

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни казиб олиш учун ер қаъри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рўхсатномалар бериш;
қимматбаҳо металлларни аффинаж қилиш бўйича фоалиятни лицензиялаш;

казиб олинаётган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни Ўзбекистон Республикасининг Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар давлат фонди учун сотиб олишга, шунингдек Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қимматбаҳо металллардаги активларини шакллантириш ҳамда тўлдирिशга доир устувор ҳуқуқни амалга ошириш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни ҳисобга олишга, сақлашга, ташिशга ҳамда улар бўйича ҳисоботлар беришга доир талабларни, шунингдек қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ операцияларни амалга оширишнинг ягона тартибини белгилаш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ операцияларни амалга оширувчи тадбиркорлик субъектларининг ҳаракатларини норматив-ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш;

ер қаъри участкаларини геологик жиҳатдан ўрганиш ва кидириш, қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошларни казобт олиш устидан ваколатли давлат органлари томонидан давлат назоратини амалга ошириш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг ишлаб чиқарилиши, фойдаланилиши ҳамда реализация қилиниши устидан ваколатли давлат органи томонидан асиллик даражаси назоратини ўтказиш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш ҳамда унинг ҳудудидан олиб чиқиш тартибини белгилаш;
аффинаж корхоналари фаолияти устидан давлат назоратини амалга ошириш;

қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг асиллик даражасини аниқлаш ва уларни тамгалаш устидан давлат назоратини ўрнатиш.

6-модда. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мақамасининг қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мақамаси қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг муомаллада бўлиши соҳасидаги давлат сибёсати амалга оширилишини таъминлайди ҳамда қуйидагиларнинг тартибини белгилайди:
таркибида қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошлар бўлган ер қаъри участкаларини геологик жиҳатдан ўрганиш ва кидириш;

таркибида қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар бўлган хомашёни казиб олиш, шунингдек қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошларнинг парчаларини ва чикиндиларини ҳамда қимматбаҳо тошлар чикиндиларини тайёрлаш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида казиб олиш бўйича фоалиятни амалга оширишга рўхсат бериладиган ер қаъри участкаларининг ҳар йилги рўйхатини тасдиқлаш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни sanoat усулида казиб олиш;
ишлайтиб бўлинган ерларни рекултивация қилиш, уларни маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларининг захира фондига қайтариш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида казиб олиш бўйича фоалиятни амалга ошириш учун ер қаъри участкаларини электрон аукцион орқали реализация қилиш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни казиб олиш учун ер қаъри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рўхсатномалар бериш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида казиб олиш бўйича фоалиятни амалга ошириш;

ер қаъри участкаларини геологик жиҳатдан ўрганиш ва кидириш, қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошларни казиб олиш устидан давлат назоратини амалга ошириш;
қимматбаҳо металллар ёмбиларини, қимматбаҳо тошларни ва қахрабо ҳосилларини ноёб тоғмасига киритиш;
аффинаж корхоналарининг ишини ташкил этиш;

қимматбаҳо металлларни аффинаж қилиш бўйича фоалиятни лицензиялаш;

қимматбаҳо металллардан тайёрланган ўлчовли кўймаларни сотиб олиш ва сотиш;
қимматбаҳо металллар массаси номиналида кўрсатиладиган давлат қимматли қоғозларини чиқариш, жойлаштириш ва уларнинг муомалادا бўлиши;

қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ясаш бўйича фоалиятни амалга ошириш, шунингдек қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш;

қимматбаҳо металлларнинг асиллик даражасини аниқлаш, улардан намуналар олиш, уларни таҳлил қилиш, қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ва бошқа буюмларни тамгалаш ҳамда Ўзбекистон Республикаси давлат асиллик даражалари тамгалари изларининг ва заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар шахсий тамгаларининг техник экспертизасини ўтказиш;

қимматбаҳо тошларни саралаш, бирламчи таснифлаш ва дастлабки баҳолаш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни, улардан ясалган махсулотларни (буюмларни), таркибида қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошлар бўлган парчаларни, чикиндиларни ва хомашёни ҳисобга олиш, сақлаш ва ташиш;
олиб қўйилган ҳамда давлат даромадига ўтказилган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни, улардан ясалган махсулотларни (буюмларни) реализация қилиш;

биржаларда қимматбаҳо металллар билан боғлиқ битимларни амалга ошириш;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни, улардан ясалган махсулотларни (буюмларни), таркибида қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошлар бўлган парчаларни, чикиндиларни ва хомашёни Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб кириш ҳамда унинг ҳудудидан олиб чиқиш, шунингдек уларни реализация қилиш;

Ўзбекистон Республикасининг Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар давлат фондини шакллантириш, унинг қимматликларини реализация қилиш ва улардан фойдаланиш;
қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг асиллик даражасини аниқлаш ва уларни тамгалаш тартибини бузганлик учун молявий санкцияларни қўллаш;
асиллик даражаси тўловини ундириш ва унинг миқдорларини белгилаш.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мақамаси қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

7-модда. Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитасининг қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси:

таркибида қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар бўлган ер қаъри участкаларидан фойдаланиш чоғида юзага келадиган муносабатларни тартибга солишни амалга оширади;
қимматбаҳо металлларни ва қимматбаҳо тошларни казиб олиш соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқади;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида казиб олиш бўйича фоалиятни амалга оширишга рўхсат бериладиган ер қаъри участкаларининг ҳар йилги рўйхатини тасдиқлайди;

қимматбаҳо металлларни ва қимматбаҳо тошларни sanoat усулида ҳамда олтин изловчилар усулида казиб олишга доир талабларни белгиловчи Ўзбекистон Республикасининг техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларини келишиб олади;

республиканинг минерал-хомашё базасини ривожлантириш ва қайта тиклаш дастурлари доирасида қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошлар конларини кидириш бўйича лойиҳаларни амалга оширади;

қимматбаҳо металлларни ва қимматбаҳо тошларни sanoat усулида ҳамда олтин изловчилар усулида казиб олувчи субъектларга таркибида қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар бўлган ер қаъри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рўхсатнома беради.

Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси қончиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

8-модда. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги:
Ўзбекистон Республикасининг Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар давлат фондини шакллантиради;
қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳасидаги норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар лойиҳаларини ишлаб чиқади;

Ўзбекистон Республикасининг қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларга доир талабларни белгиловчи техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларини келишиб олади;

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат асиллик даражасини белгилаш палатаси томонидан асиллик даражасининг давлат назоратини амалга ошириш доирасида давлат корхоналари, муассасалари ва ташкилотлар, шунингдек устив фондида (устав капиталида) 50 фоиз ва undan ортиқ миқдорда давлат улushiга эга бўлган юридик шахслар фаолиятини назорат қилиш ҳамда текширувлар ўтказишга доир тадбирларнинг режа-жадвалини тасдиқлайди;

жаҳон бозорида минерал-хомашёнинг шунга ўхшаш навларини баҳолаш учун қўлланиладиган нархлардан келиб чиққан ҳолда қимматбаҳо тошлар нархлари прејискурантини ишлаб чиқад ва тасдиқлайди.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

9-модда. Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг қимматбаҳо металлларнинг муомалаларда бўлиши соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки:
қимматбаҳо металллардаги активларни тўлдирिश учун давлатнинг аффинаж қилинган қимматбаҳо металлларни сотиб олишга бўлган устувор ҳуқуқини амалга оширади;

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки томонидан сотуви йўлга қўйилган қимматбаҳо металллардан тайёрланган пул белгиларни ва кўймаларнинг нархларини жаҳон бозорида шаклланган нархлардан келиб чиққан ҳолда белгилайди;

банклар томонидан қимматбаҳо металллар билан операцияларни амалга ошириш, шу жумладан қимматбаҳо металлларнинг азсизлантирилган (жисмоний бўлмаган) ҳисобварақларини очиш, юритиш ва ёпиш тартибини белгилайди;
қимматбаҳо металллардан тайёрланган пул белгиларини ва қимматбаҳо металллардан тайёрланган кўймаларни муомалалга чиқаради;

қимматбаҳо металллардан тайёрланган пул белгиларини сотиб олиш ва сотиш тартибини белгилайди.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки қонунчиликка мувофиқ бошқа ваколатларни ҳам амалга ошириши мумкин.

10-модда. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат асиллик даражасини белгилаш палатасининг қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳасидаги ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Давлат асиллик даражасини белгилаш палатаси (бундан буюн матнда Асиллик даражасини белгилаш палатаси деб юритилади);

қимматбаҳо металлларнинг ва қимматбаҳо тошларнинг муомалаларда бўлиши соҳасидаги давлат сибёсатини ишлаб чиқиш ҳамда амалга оширишга иштирок этади;

қимматбаҳо металлларнинг асиллик даражасини аниқлаш, улардан намуналар олиш, уларни таҳлил қилиш, қимматбаҳо тошларнинг хусусиятларин

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисида

◄ (Давоми. Бошланғич 1, 3-бетларда).

Қимматбаҳо металларни саноат усулида қазиб олишни амалга оширувчи юридик шахсларда аффинаж қилишга доир фаолиятнинг давлат назорати ушбу юридик шахсларнинг тегишли таркибий бўлинмаларига нисбатан назоратни ўтказишга доир тадбирларнинг режа-ҳадвали асосида амалга оширилади.

Қимматбаҳо металларни саноат усулида қазиб олишни амалга оширувчи юридик шахсларда аффинаж қилишга доир фаолиятнинг давлат назоратини амалга оширишда Асиллик даражасини белгилаш палатасининг ваколатли шахслари:

қимматбаҳо металларни қабул қилишни, жўнатишни, улардан намуналар олишни, уларнинг кимёвий таҳлилларини ўтказишни, уларни сақлашни, ишлаб чиқаришни (аффинаж қилишни), аффинаж қилинган қимматбаҳо металлардан махсулот (буюмлар) ишлаб чиқаришни амалга оширувчи ишлаб чиқариш бўлинмаларини текширувдан ўтказишга, айлиноб чиқишга ва ўздан кечиришга;

қайта ишашнинг барча технология жараёнларида ва қайта ишлаш босқичларида (операцияларда, жараёнларда) қимматбаҳо металларни ишлаб чиқаришнинг технологик ҳужжатлар талабларига мувофиқлигини текширишга;

қимматбаҳо металлари олиш, сарфлаш, ҳисобга олиш, уларнинг ҳаракати ҳамда уларни сақлаш тартибига доир ҳужжатларнинг мавжудлигини ва тўғри юритилишини текширишга;

келиб тўшаётган хомашё, тайёр махсулот (буюмлар), қимматбаҳо металллар парчалари ва чиқиндилари таркибидаги қимматбаҳо металларни аниқлаш ишларининг тўғри бажарилаётганигини текширишга;

таркибда қимматбаҳо металллар бўлган хомашё билан боғлиқ операцияларнинг тўғри амалга оширилишини текширишга;

қимматбаҳо металларни ва улардан ياسалган махсулотларни (буюмларни) олиш, сарфлаш, ҳисобга олиш, уларнинг ҳаракати ҳамда уларни сақлаш тартибига rioя этилишини, шунингдек тегишли ҳисобот юритилишини текширишга;

технологик нормативларга мувофиқ қимматбаҳо металларни хомашёдан илжои борича тўлиқ ажратиб олиш таъминланишини текширишга;

қимматбаҳо металлларнинг парчалари ва чиқиндиларини тўлиқ ҳисобга олиш, тўплаш, қайта ишлаш таъминланишини текширишга;

аффинаж қилиниши лозим бўлган хомашёни етказиб бериш ҳажмини текширишга;

аффинаж ишлаб чиқариши хомашёсининг қабул қилинишини текширишга, шу жумладан назорат асиллик даражасини аниқлашдан ўтказишга;

қимматбаҳо металлларнинг операциялар бўйича йўқотилишлари нормаларига rioя этилишини текширишга; аффинаж қилиш натижасида олинган қимматбаҳо металлларнинг қайтарилувчи ва қондицияли чиқиндилари нормативларини текширишга;

аффинаж корхонасида амалда бўлган технология бўйича таркибдан қимматбаҳо металларни ажратиб олишни амалга ошириш имконияти бўлмаган қондицияли чиқиндиларни ҳисобга олишинг тўғрילигини солиштириб қўришга (таҳлил қилишга); қимматбаҳо металларни инвентаризация қилишга; қимматбаҳо металлларнинг металлурияга оид баланслари ўз вақтида ва тўлиқ тақдим этилишини текширишга ҳақли.

4-боб. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни қазиб олиш ҳамда ишлаб чиқариш

15-модда. Таркибда қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар бўлган ер қазри участкаларидан фойдаланиш

Таркибда қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар бўлган ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқи жисмоний ҳамда юридик шахсларда улар қонунчиликда белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси томонидан бериладиган тегишли рухсатнома олган пайтдан эътиборан юзага келади.

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни қазиб олишни амалга оширувчи жисмоний ва юридик шахслар ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқи туғанидан кейин ер қазри участкаларини рекултивация қилиш ҳамда уларни келгусида фойдаланиш учун яроқли ҳолатга келтириш юзасидан чоралар қўриши шарт.

Ушбу модданинг иккинчи қисмида назарда тутилган мажбуриятлар бажарилмаган тақдирда, қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни қазиб олишни амалга оширувчи жисмоний ва юридик шахслар ҳудудида ер қазри участкалари жойлашган маҳаллий ижро этувчи ҳокимият органларига ушбу ер қазри участкаларини рекултивация қилиш ва уларни келгусида фойдаланиш учун яроқли ҳолатга келтириш билан боғлиқ бўлган ҳаракатларнинг ўрнини қоплаб беради. Ер қазри участкаларини рекултивация қилиш ва уларни келгусида фойдаланиш учун яроқли ҳолатга келтириш билан боғлиқ ҳаракатларнинг ўрнини қоплаш тартиби қонунчиликда белгиланади.

Ер қазри участкаларини қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни қазиб олиш учун геологик жихатдан ўрганиши ҳамда қидиришининг белгиланган тартибини бузганлик ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рухсатноманинг амал қилишини тугатиш ва мазкур фаолият билан шуғулланишни қонунчиликда белгиланган тартибда тақиқлаш учун асос бўлади.

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни қазиб олиш бўйича фаолиятни амалга ошириш учун ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рухсатнома бериш тартиби, ер қазри участкаларидан фойдаланиш шартлари ҳамда ер қазри участкаларидан фойдаланиш оқибатларини тугатишга қаратилган чора-тадбирлар Ўзбекистон Республикасининг “Ер ости бойликлари тўғрисида”ги Қонуни билан белгиланади.

16-модда. Қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларга бўлган мулк ҳуқуқи

Таркибда қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар бўлган ер қазри участкалари Ўзбекистон Республикасининг мулкдир, улардан оқилона фойдаланиш лозим ва улар давлат муҳофазасидадир.

Қонунчиликда белгиланган тартибда қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар давлат мулкда, жисмоний ва юридик шахсларнинг мулкда бўлиши мумкин.

Қонунга хилоф равишда қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларга бўлган мулк ҳуқуқи Ўзбекистон Республикасига тегишлидир.

Қонунчиликда белгиланган тартибда қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларга бўлган мулк ҳуқуқи давлат томонидан муҳофаза қилинади.

17-модда. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни саноат усулида қазиб олиш

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни саноат усулида қазиб олиш қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни қазиб олиш бўйича фаолиятни амалга ошириш учун ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рухсатнома олган юридик шахслар (бундан буюн матнда саноат усулида қазиб олувчи субъектлар деб юритилади) томонидан амалга оширилади.

Саноат усулида қазиб олувчи субъектлар томонидан ер қазридан қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар, ҳудди шунингдек қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни саноат усулида қазиб олиш чоғида қонуний равишда олинган бошқа махсулотлар ҳамда даромадлар, агар саноат усулида қазиб олувчи субъектлар томонидан тузилган, махсулот тақсимотига оид битимларда, махсулот етказиб бериш шартномаларида, шу жумладан товарлар етказиб бериш тўғрисидаги давлат контрактларида, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномаларида бошқача қонда белгиланмаган бўлса, саноат усулида қазиб олувчи субъектларнинг мулки ҳисобланади.

18-модда. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш бўйича фаолиятни амалга ошириш учун ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рухсатнома олган жисмоний ва юридик шахслар (бундан буюн матнда олтин изловчилар усулида қазиб олувчи субъектлар деб юритилади) томонидан амалга оширилади.

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш бўйича фаолиятни амалга ошириш учун ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рухсатнома электрон аукцион натижаларидан келиб чиқиб Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси томонидан берилади.

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш бўйича фаолиятни амалга ошириш учун ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рухсатнома Ўзбекистон Республикаси фуқароларига ва Ўзбекистон Республикасида рўйхатдан ўтган юридик шахсларга берилади. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш бўйича фаолиятни амалга оширувчи юридик шахсларнинг таъсисчиларига (иштирокчиларига) қўйиладиган талаблар қонунчиликда белгиланади.

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш бўйича фаолиятни амалга ошириш учун ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқини учинчи шахсларга (тўлиқ ёки қисман) ўтказишга (беришга), шунингдек ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқига доир рухсатномани бир неча шахсларга беришга йўл қўйилмайди.

Олтин изловчилар усулида қазиб олувчи субъектлар томонидан ер қазридан қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар, бундан қимматбаҳо металлларнинг аффинаж қилинмайдиган ёмбилари ва ноёб қимматбаҳо тошлар мустансо, махус қабул қилиш қассалари орқали шартномавий нархда қўйидагиларга реализация қилиниши шарт:

қимматбаҳо металллар – аффинаж корхоналарига, шунингдек қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ясаш ёки қимматбаҳо металллар билан ишларни амалга ошириш ҳуқуқига эга тадбиркорлик субъектларига;

қимматбаҳо тошлар – қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ясаш ёки қимматбаҳо металллар билан ишларни амалга ошириш ҳуқуқига эга тадбиркорлик субъектларига;

Олтин изловчилар усулида қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни реализация қилишдан қонуний равишда олинган даромадлар олтин изловчилар усулида қазиб олувчи субъектларнинг мулкдир.

Қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни яшириш, шу жумладан уларни олти ой ичда реализация қилмаслик, шунингдек ишларни ҳавфсиз олиб бориш талабларининг инсонга оғир тан жараҳатлари етказилишига ёки унинг ўлимига сабаб бўлган бузилиши қонунчиликда белгиланган тартибда қимматбаҳо металларни ва қимматбаҳо тошларни олтин изловчилар усулида қазиб олиш бўйича фаолиятни амалга ошириш учун ер қазри участкаларидан фойдаланиш ҳуқуқини тугатиш учун асос бўлади.

19-модда. Аффинаж корхоналари

Қимматбаҳо металларни аффинаж қилиш бўйича фаолият аффинаж корхоналари томонидан белгиланган тартибда бериладиган лицензия асосида амалга оширилади.

Аффинаж қилинган қимматбаҳо металллар жуласига аффинаж қилиш йўли билан қўйидаги кўрсаткичларга етказилган қимматбаҳо металллар қиради:

аффинаж қилинган олтинда – қимматбаҳо металл қотишмасининг бир минг оғирлик бирлиги ҳисобидан келиб чиқиб, 995 оғирлик бирилгидан кам бўлмаган кимёвий жихатдан соф қимматбаҳо металл;

аффинаж қилинган кумуш, платина, палладий, родий, рутений, осмийда – қимматбаҳо металл қотишмасининг бир минг оғирлик бирлиги ҳисобидан келиб чиқиб, 999 оғирлик бирилгидан кам бўлмаган кимёвий жихатдан соф қимматбаҳо металл;

аффинаж қилинган иридийда – қимматбаҳо металл қотишмасининг бир минг оғирлик бирлиги ҳисобидан келиб чиқиб, 998 оғирлик бирилгидан кам бўлмаган кимёвий жихатдан соф қимматбаҳо металл.

Аффинаж корхоналари қўшимча руҳсат бериш тартиб-таомилларидан ўтмай қўйидаги ҳужуқларга эга:

ўзига берилган хомашё, махсулот (буюмлар), шунингдек таркибда қимматбаҳо металллар бўлган парчалар ва чиқиндилар таркибидаги кимёвий соф қимматбаҳо металнинг фоизини аниқлаш;

қимматбаҳо металлари сотиб олиш ва сотиш мақсадида биржа савдоларида иштирок этиш;

қимматбаҳо металлларни, шу жумладан олтин изловчилар усулида қазиб олинган қимматбаҳо металларни, қимматбаҳо металллардан ياسалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни, қимматбаҳо металлларнинг парчаларини ва чиқиндиларини сотиб олиш;

қимматбаҳо металлари сотиб олиш ва реализация қилиш пунктларини очиш;

ўзи ишлаб чиқарган ўлчовли қўймаларни жисмоний ва юридик шахсларга реализация қилиш. Бунда қўймаларни реализация қилиш қиймати ишлаб чиқарувчилар томонидан Лондон қимматбаҳо металллар бозори уюшмасининг эрталабки фиксинг баҳосидан ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнининг ҳисоб-китоб амалга оширилаётган кундаги курсидан кам бўлмаган миқдорда мустақил равишда белгиланади.

20-модда. Қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ясаш

Қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ясаш бўйича фаолият қонунчиликда назарда тутилган хабардор қилиш тартиби асосида амалга оширилади.

Заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ясаш учун қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни, шу жумладан олтин изловчилар усулида қазиб олинган қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошларни, қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ياسалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни, заргарлик буюмларининг парчаларини, қимматбаҳо металллардан тш махсулотлар ясаш учун мўлжалланган дискларни, шунингдек уларнинг парчаларини сотиб олишга ҳақли.

Заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчида прекурсорлар муомаласи билан боғлиқ фаолиятни амалга ошириш учун лицензия бўлса, қимматбаҳо металллар аффинажи бўйича фаолиятни амалга ошириш учун лицензия олиш талаб этилмайди.

Қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ясаш бўйича фаолиятни амалга оширувчи тадбиркорлик субъектлари ўзлари ишлаб чиқарган заргарлик буюмларининг савдосини амалга оширишга ҳақли. Бунда уларга нисбатан қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ياسалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар реализацияси бўйича фаолиятни амалга оширувчи шахслар учун белгиланган хабардор қилиш тартиби татбиқ этилмайди.

21-модда. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олишга бўлган устувор ҳуқуқ

Ер қазри участкаларидан қазиб олинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олишга бўлган устувор ҳуқуқ Ўзбекистон Республикасига ваколатли давлат органлари тзмсолида тегишли бўлади.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибга мувофиқ ноёб томфасига киритилиши лозим бўлган қимматбаҳо металллар ёмбилари ҳамда қимматбаҳо тошлар саноат усулида ва олтин изловчилар усулида қазиб олувчи субъектлар томонидан ваколатли давлат органига устувор тартибда сотиб олиш учун тақлиф этилиши керак.

Агар давлат бюртмаси шартларида бошқача тарзда шартлашлмаган бўлса, саноат усулида қазиб олувчи субъектлар ва аффинаж корхоналари аффинаж қилинган қимматбаҳо металларни реализация қилишда уларни Ўзбекистон Республикаси Марказий банкига унинг қимматбаҳо металллардаги активларини тўлдирishi мақсадида устувор тартибда сотиб олиш учун тақлиф этади.

Юридик шахслар томонидан қимматбаҳо металлари давлат эҳтиёжлари учун реализация қилиш бўйича шартномавий мажбуриятлар бажарилмаганлиги фактлари юзасидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасини хабардор қилади.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ўзининг қимматбаҳо металллардаги активларини тўлдирishi мақсадида аффинаж қилинган қимматбаҳо металларни сотиб олишга бўлган устувор ҳуқуқини амалга оширишдан ёзма равишда воз кечишга ҳақли. Бу ҳолда саноат усулида қазиб олувчи

субъектлар ва аффинаж корхоналари аффинаж қилинган қимматбаҳо металлари биржалар орқали ёки тўғридан-тўғри шартномалар бўйича реализация қилиш ҳуқуқига эга.

Давлатнинг устувор ҳуқуқини амалга ошириш доирасида аффинаж қилинган қимматбаҳо металларни сотиб олиш халқаро бозорда сақланган нархлардан фойдаланган ҳолда ҳисоб-китоб қилинган нархлар бўйича амалга оширилади, бунда транспорт харажатлари, реализация қилиш харажатлари ҳамда Лондон қимматбаҳо металллар бозори уюшмаси томонидан қўланиладиган ва мазкур уюшманинг ҳужжатларида «London good delivery» стандарти сифатида белгиланган халқаро сифат стандартларига жавоб берайдиган аффинаж қилинган қимматбаҳо металл сотиб олинган тақдирда қўланиладиган сифат учун чегирмалар чиқариб ташланади.

Ноёб томфасига киритилиши мумкин бўлмаган қимматбаҳо металллар ёмбилари ва ушбу ёмбиларнинг минералогик коллекция намуналари саноат усулида қазиб олувчи субъектлар ҳамда олтин изловчилар усулида қазиб олувчи субъектлар томонидан қонунчиликка мувофиқ шартномавий нархларда реализация қилиниши мумкин.

Устувор тартибда сотилмай қолган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар қимматбаҳо металлари саноат усулида қазиб олувчи субъектлар ҳамда олтин изловчилар усулида қазиб олувчи субъектлар томонидан реализация қилиниши, шунингдек уларнинг ўзи ишлаб чиқаришида, гаров нарсаси ёҳуд бошқа молиявий мажбурият сифатида фойдаланилиши мумкин.

22-модда. Ўзбекистон Республикаси Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар давлат фонди

Ўзбекистон Республикаси Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар давлат фонди (бундан буюн матнда Давлат фонди деб юритилади) қўйидагилар ҳисобига тўلدрилади:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан харид қилинган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар, шу жумладан ноёб қимматбаҳо металллар ёмбилари ва ноёб қимматбаҳо тошлар;

қонунда белгиланган тартибда олиб қўйилган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар, улардан ياسалган махсулот (буюмлар), қимматбаҳо металллар парчалари ва чиқиндилари ҳамда қимматбаҳо тошлар чиқиндилари;

жисмоний ва юридик шахслардан сотиб олинган, тарихий, бадий ёки бошқа маданий аҳамиятга эга бўлган қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ياسалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар;

қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар ҳазиналари; эгасиз қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар;

ворислик ва ҳада ҳуқуқи бўйича давлатга ўтказилган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар;

қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ياسалган давлат мукофотлари ва совғалари;

қонунчиликда белгиланган бошқа асослар бўйича Давлат фондига ўтказиладиган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар.

Давлат фондига ўтказилган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар давлат мулк ҳисобланади.

Давлат фондини қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар билан тўлдирishi, шунингдек уларни сарфлаш Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси қарорларига мувофиқ тегишли йил учун Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети параметрларида назарда тутиладиган маблағлар доирасида амалга оширилади.

Давлат фондига қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни олишни ташкил этиш Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан Ўзбекистон Республикаси Марказий банк билан биргаликда амалга оширилади.

Давлат фондига ўтказиладиган қимматлиқлар Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан дастлабки экспертизадан ўтказилиши лозим.

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги молиявий ҳисобот йилида Давлат фонди қимматлиқларини тўлдирishi ва сарфлаш тўғрисида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига ҳисобот тақдим этади.

Давлат фондидаги қимматлиқларни сақлаш, ҳисобга олиш ва сарфлаш тўғрлиги қонунчиликда белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси Ҳисоб палатаси томонидан текширилади.

5-боб. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни ҳисобга олиш, сақлаш, улардан фойдаланиш ҳамда уларни реализация қилиш

23-модда. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни ҳисобга олиш ҳамда сақлаш

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар қазиб олинаётганда, ишлаб чиқарилаётганда, улардан фойдаланилганда ҳамда улар реализация қилинаётганда ҳисобга олиниши шарт.

Устав фондида (устав капиталда) 50 ва ундан ортққ фоиз давлат улushiга эга бўлган юридик шахслар қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошларни ҳисобга олиш ва сақлашни қонунчиликда белгиланган тартибда амалга оширади.

Устав фондида (устав капиталда) давлат улushiга эга бўлмаган ёки 50 фоиздан кам миқдорда давлат улushiга эга бўлган юридик шахслар, шунингдек яққа тартибдаги тадбиркорлик қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошларни ҳисобга олиш ва сақлашни мустақил равишда ишлаб чиқилган қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ ишларни амалга ошириш бўйича техник ҳужжатлар асосида амалга оширади.

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни ҳисобга олиш ҳамда сақлаш Ўзбекистон Республикасининг иқтисодий маънафатларини, қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ياسалган махсулотлар (буюмлар) ишлаб чиқарувчилари ва истеъмолчиларининг ҳуқуқларини бузмайдиган тарзда ташкил этилиши керак.

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни ҳисобга олиш ҳамда сақлаш номи (тури), оғирлиги (граммларда, қаратларда) ҳамда сифати (асиллик даражаси, таркиби) бўйича ташкил этилади.

Аффинаж қилинган қимматбаҳо металллар, аффинаж қилинмайдиган қимматбаҳо металллар (ёмбилар) ва қимматбаҳо тошлар ўз эгаларида ҳисобга олиниши лозим ҳамда ушбу Қонунга мувофиқ муомалага чиқарилади.

Ер қазрини геологик жихатдан ўрганиш натижасида, қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларни аниқлаган юридик шахслар уларни Ўзбекистон Республикаси Давлат геология ва минерал ресурслар қўмитаси томонидан белгиланган тартибда ҳисобга олади.

24-модда. Қимматбаҳо металллар парчалари ва чиқиндилари ҳамда қимматбаҳо тошларнинг чиқиндилари билан боғлиқ ишларни амалга оши

28-модда. Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар билан ишларни амалга ошириш

Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар билан ишлар қонунчилида белгиланган хабардор қилиш тартиби асосида амалга оширилади.

Хабардор қилиш тартиби асосида қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар билан бажариладиган ишлар жумласига қуйндагилар киради:

қимматбаҳо тошларни, шунингдек қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни баҳолаш;

қимматбаҳо тошларни геммологик экспертизадан ўтказиш; қимматбаҳо металлдан ясалган лаборатория идишларидан, катализаторлардан, катализатор сеткаларидан, термозуфтликлардан, термореледан, термоқаршиликдан, таркибда қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар бўлган ускуналаридан фойдаланиш ва уларни сақлаш;

таркибда қимматбаҳо металлар бўлган ташқи қопламалар тайёрлаш ва/ёки сурқаш;

таркибда қимматбаҳо металлар бўлган моддаларни (тиббий препаратлар, тузлар, реагентлар, кимёвий бирикмалар ва бошқаларни) ишлаб чиқариш, қўллаш, сақлаш;

таркибда қимматбаҳо металлар бўлган тиш ясашга мўлжалланган махсулотлар учун дисклар, электродлар, анодлар, контактлар ва кавшарларни тайёрлаш, улардан фойдаланиш, уларни сақлаш;

тиббиёт, озиқ-овқат, алкоголь ва вино-ароқ махсулотлари ишлаб чиқаришда қимматбаҳо металлрдан ва таркибда қимматбаҳо металлар бўлган озиқ-овқат қўшимчаларидан фойдаланиш;

қимматбаҳо тошларга ишлов бериш, уларни сайқаллаш; табиий оломсдан ясалган фильерлар, волоклар, оломс учликлардан, оломс ва табиий оломсдан ясалган бурғилаш оломс асбобидан фойдаланиш ва уларни сақлаш;

оломс асбобини рекуперация қилиш ишларини амалга ошириш;

қимматбаҳо металларни, қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни таҳлил қилиш ва уларнинг асиллик даражасини назорат қилиш ишари;

таркибда қимматбаҳо металлар бўлган маиший техника, ташқийли техника, тиббиёт техникасини қисмларга ажратиш, уларга дастлабки ишлов бериш, турларга ажратиш, босма палаталари ва бошқа таркибда қимматбаҳо металлар бўлган буюмларни утилизация қилиш;

уланмалари таркибда қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар бўлган асбоб-ускуналарни қисмларга ажратиш ҳамда утилизация қилиш, шунингдек таркибда қимматбаҳо металлар бўлган асбоб-ускуналарни қисмларга ажратишдан ва утилизация қилишдан ҳосил бўлган чикиндиларни қайта ишлаш корхоналарига топшириш;

таркибда қимматбаҳо металлар бўлган иккиламчи ресурслар, парчалар ва чикиндиларни кейинчалик қайта ишлаш (аффинаж) корхоналарига топшириш учун тўплаш (тайёрлаш), қисмларга ажратиш, саралаш, уларга дастлабки (бирламчи) қайта ишлов бериш;

қимматбаҳо металлардан ҳарбий ва/ёки авиация техникасини таъмирлашда фойдаланиш, таркибда қимматбаҳо металлар бўлган ҳарбий ва/ёки авиация техникасини чикиндиларини сақлаш ва улардан фойдаланиш;

ҳарбий ва/ёки авиация техникасидан таркибда қимматбаҳо металлар бўлган радиодеталлар ва элементларни ажратиб олиш, ҳарбий ва/ёки авиация техникасининг таркибда қимматбаҳо металлар бўлган чикиндиларини тўплаш ва қайта ишлаш корхоналарига топшириш;

таркибда қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар бўлган буюмлар ва предметларни кўргазмаларга қўйиш, сақлаш ва қайта тиклаш;

қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ва бошқа буюмлар, таркибда қимматбаҳо металлар ҳамда қимматбаҳо тошлар бўлган предметларни (давлат органларининг қорарига кўра давлат даромадига ўтказилган) қайта тиклаш (таъмирлаш);

таркибда кумуш мавжуд бўлган ва ёруғлиқа таъсирчан материаллардан, кинофоторентген-плёнкалар, кинофоторентген-пластиканлар ва таркибда қимматбаҳо металлар бўлган худди шундай материаллардан фойдаланиш.

29-модда. Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларни, улардан ясалган буюмларни, Ўзбекистон Республикасига олиб кириш ҳамда унинг худудидан ташқарига олиб чиқиш

Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларни Ўзбекистон Республикаси худудига олиб кириш ва (ёки) унинг худудидан ташқарига олиб чиқиш қонунчилиқда белгиланган тартибда амалга оширилади.

Хорижда ишлаб чиқарилган ва кейинчалик реализация қилиш учун Ўзбекистон Республикаси худудига олиб кирилган қимматбаҳо металлардан ясалган заргарлик ва бошқа буюмларнинг Асиллик даражасини белгилаш палатасида мажбурий тартибда асиллик даражаси аниқланиши ва тамгаланиши лозим.

Қонунчилиқда қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни Ўзбекистон Республикаси худудига олиб кириш ва унинг худудидан ташқарига олиб чиқиш учун чекловлар ҳамда тақиқлар назарда тутилган бўлиши мумкин.

Ўзбекистон Республикасининг божхона чегарасини кесиб ўтаётган Ўзбекистон Республикаси резидентлари ва норезидентлари бўлган жисмоний шахслар тегишли сертификатлар мавжуд бўлганда ҳамда товарларни олиб чиқишнинг қонунчилиқда белгиланган нормасидан ошган тақдирда, мажбурий равишда йўловчи божхона декларациясини тўлдирган ҳолда Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқарилган ўлчовли қўймаларни ва Ўзбекистон Республикаси Марказий банкининг қимматбаҳо металлардан тайёрланган пул белгиларини чекловларсиз олиб чиқиши мумкин.

Қуйидагилар стандарт ва ўлчовли қўймаларни, қимматбаҳо металлардан тайёрланган пул белгиларини экспорт қилишни амалга ошириш ҳуқуқига эга:

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки; банklar;

уларнинг мулкдорлари бўлган тадбиркорлик субъектлари. Давлат назоратини амалга ошириш ҳараёнида қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ битимларни тузишда қонунчилик талабларининг бузилишлари аниқланган тақдирда, ушбу металлар ва тошларнинг олиб қилинишига йўл қўйилмайди, аниқланган қоидабузарликлар тўғрисидаги ахборот эса тегишли давлат органларига топширилади.

Тадбиркорлик субъектлари ишлаб чиқариш фаолиятида фойдаланиладиган қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларни Ўзбекистон Республикаси худудига қонунчиликда белгиланган тартибда олиб киришни амалга ошириладир.

Махсулот таксимоти тўғрисидаги битим шартларига мувофиқ чет эллик инвесторга мулк бўлиб келиб тушадиган қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар битимларда ва ушбу Қонунда назарда тутилган шартларда ҳамда тартибда Ўзбекистон Республикаси худудидан ташқарига бирон-бир чекловларсиз олиб чиқилиши ёки ички бозорда реализация қилиниши мумкин.

30-модда. Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ операциялар бўйича ҳисоб-китобларни амалга ошириш тартиби ҳамда шартлари

Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар билан боғлиқ операциялар бўйича ҳисоб-китобларни амалга ошириш тартиби ҳамда шартлари шартномаларда белгиланади.

Давлат буюртмасини бажариш бўйича реализация қилинадиган қимматбаҳо металлар учун ҳисоб-китоблар қонунчилиқда белгиланган тартибда амалга оширилади.

31-модда. Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларнинг, шунингдек улардан ясалган махсулотнинг (буюмларнинг) қўриқланишини таъминлаш

Таркибда қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар бўлган ер қабри участкаларини геологик жиҳатдан ўрганиш ҳамда қидириш, қимматбаҳо металларни қазиб олиш ва ишлаб чиқариш ҳамда қимматбаҳо тошларни қазиб олиш бўйича фаолият барча қазиб олиш, сақлаш ҳамда фойдаланиш жойларида қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларнинг,

шунингдек улардан ясалган махсулотнинг (буюмларнинг) талон-торож қилинишдан, ёнгинлардан, бузилишдан тўлиқ сақланишини таъминлаш мақсадида қўриқланиши лозим.

Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларнинг муомалада бўлиши соҳасида фаолият юритаётган тадбиркорлик субъектлари:

қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларнинг, шунингдек улардан ясалган махсулотнинг (буюмларнинг) бут сақланишини таъминлаш;

қўриқланадиган худудларнинг жойларини (объектларини) мустақамлаш бўйича тадбирларни амалга оширади.

Тадбиркорлик субъектлари объектларни қўриқлаш ҳамда қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларни ташиш юзасидан ушбу соҳаларга ихтисослаштирилган ташкилотлар билан хизматлар кўрсатиш тўғрисидаги шартномалар тузиши, қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларнинг, шунингдек улардан ясалган махсулотнинг (буюмларнинг) бут сақланишини таъминлашга қаратилган бошқа тадбирларни амалга ошириши мумкин.

32-модда. Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларни, шунингдек улардан ясалган махсулотни (буюмларни) кўргазмага қўйиш

Қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан, шунингдек улардан ясалган махсулотлардан (буюмлардан), шу жумладан Давлат фондининг таркибига кирувчи қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлардан, шу жумладан улардан ясалган махсулотлардан (буюмлардан) Ўзбекистон Республикаси худудида ҳамда унинг худудидан ташқарида кўргазмага қўйиш мақсадида фойдаланилиши мумкин.

Қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларни, шунингдек улардан ясалган махсулотни (буюмларни) кўргазмага қўйиш билан шуғуullanувчи юридик шахслар кўргазмага қўйиш мақсадида ташкил этилган тадбирлар ўтказилаётганда қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошларнинг, шунингдек улардан ясалган махсулотнинг (буюмларнинг) бут сақланишини, тегишли равишда ҳисобга олинишини, таших хавфсизлигини таъминлашга доир мажбурий шартлар ва талаблар бажарилишини таъминлаши керак.

Доимий турадиган жойидан ташқарида турган қимматбаҳо металларнинг ноёб ёмбилари, ноёб қимматбаҳо тошлар, қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган тарихий, илмий, бадий ёки бошқа маданий қимматликка эга бўлган ноёб буюмлар, шу жумладан археологик ашёлар ва музей ашёлари ёки музей тўпламлари кўргазмага қўйиш мақсадида ташкил этилган тадбирлар ажунлангандан кейин доимий турадиган жойига мажбурий тартибда қайтарилиши керак.

Ушбу модданинг учинчи қисмида назарда тутилмаган, шунингдек Давлат фонди таркибига кирмайдиган қимматбаҳо металлар ва қимматбаҳо тошлар, шунингдек улардан ясалган махсулот (буюмлар) уларни кўргазмага қўйиш мақсадида ташкил этилган тадбирлар ажунлангандан кейин қонунчиликда белгиланган тартибда реализация қилиниши мумкин.

6-боб. Қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг асиллик даражасини аниқлаш ва уларни тамгалаш

33-модда. Қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган, тамгаланиши лозим бўлган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар

Қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган, Ўзбекистон Республикаси худудига реализация қилиш учун мўлжалланган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг асиллик даражаси аниқланиши, бу буюмлар таҳлил қилиниши ва Ўзбекистон Республикаси давлат асиллик даражаси тамғаси билан ёки белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси билан тамгаланиши лозим.

Асиллик даражасини белгилаш палаталарининг ички қисмида ўроқ ва болга тасвири туширилган юлдуз шаклидаги тамга изи, шунингдек буюмининг асиллик даражасини кўрсатувчи рақамлари мавжуд бўлган қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни чакана савдо тизими орқали реализация қилиш чоғида уларнинг асиллик даражаси аниқланиши ва бу буюмлар Ўзбекистон Республикасининг давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамгаланиши шарт.

Тадбиркорлик субъектлари томонидан асиллик даражасини аниқлаш ҳамда тамгалаш тартибини бузган ҳолда қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни реализация қилганлик учун:

ҳуқуқбузарликни биринчи марта содир этганда – қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмини мусодара қилмасдан, заргарлик ёки бошқа буюм қийматининг элик физии миқдорида жарима солинишига; бир йил давомида мазкур ҳуқуқбузарликни такроран содир этганилик учун – қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмини мусодара қилиш ёхуд заргарлик ёки бошқа буюм қийматининг эси физии миқдорига жарима солинишига сабаб бўлади.

Асиллик даражасини аниқлаш ва тамгалаш тартибини бузганлик учун молиявий санкция қўллаш ҳамда қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмини мусодара қилиш тартиби қонунчиликда белгиланади.

Қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган, мусодара қилинган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг асиллик даражаси аниқланиши ва улар Ўзбекистон Республикасининг давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамгаланиши шарт.

Асиллик даражасини аниқлаш ва тамгалаш тартиби бузилишига йўл қўйган ёки қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган, билдирилган асиллик даражасига мувофиқ бўлмаган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни реализация қилувчи тадбиркорлик субъектлари, уларга нисбатан қонунчиликда белгиланган тартибда таъсир кўрсатиш чоралари қўлланилган ҳолда, заргарлик тармоғининг инфофсиз тадбиркорлик субъектлари реестрига киритилади.

34-модда. Қимматбаҳо металлардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни тамгалаш

Ўзбекистон Республикасининг ҚОНУНИ

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисида

(Давоми. Бошланиши 1, 3, 4, 5-бетларда).

48-модда. Қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни қўшимча давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамғалаш

Қўшимча давлат асиллик даражаси тамғаси қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг бўлакларга бўлинадиган ва ажрალიши осон бўлган қисмларига таъширилади.

Қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг бўлакларга бўлинадиган ва ажрალიши осон бўлган таркибий қисмлари ҳажмлари ҳамда жойлашуви давлат асиллик қўшимча даражаси тамғасини босиш имконини бермаган ҳолларда бундай қисмларидаги қимматбаҳо металлнинг таркиби тасдиқланмайди ва қимматбаҳо металллардан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг бундай қисмларининг асиллик даражаси учун жавобгарлик ўшбу буюмларни ишлаб чиқарувчининг зиммасида бўлади.

49-модда. Турли қимматбаҳо металлрдан ҳамда турли асиллик даражасидаги қимматбаҳо металлрдан ишлаб чиқарилган, қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмларни давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамғалаш

Битта қимматбаҳо металлдан ишлаб чиқарилган, турли асиллик даражаларига эга бўлган бир нечта қисмлардан иборат бўлган, қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмга асосий давлат асиллик даражаси тамғасининг изи ўшбу буюминг асосий қисмига таъширилади, буюминг бўлакларга бўлинадиган ва ажрალიши осон бўлган қисмларига эса тегишли металлнинг ва тегишли асиллик даражасининг қўшимча давлат асиллик даражаси тамғаси изи таъширилади.

Алоҳида қисмлари турли қимматбаҳо металлрдан ишлаб чиқарилган, қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмга асосий давлат асиллик даражаси тамғасининг изи ўшбу буюминг асосий қисмига таъширилади, буюминг бўлакларга бўлинадиган ва ажрალიши осон бўлган қисмларига эса тегишли металлнинг ва тегишли асиллик даражасининг қўшимча давлат асиллик даражаси тамғаси изи таъширилади.

Агар қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюм ўзга қимматбаҳо металллар билан қопланган бўлса, буюмининг асосий қисмига қимматбаҳо металлнинг асосий қотишмасига мувофиқ асосий давлат асиллик даражаси тамғасининг изи таъширилади, қўшимча қисмига эса тамға таъширилмайди. Бунда буюминг бўлакларга бўлинадиган ҳамда ажрალიши осон бўлган қисмларига тегишли асиллик даражасининг қўшимча давлат асиллик даражаси тамғаси изи таъширилади.

Асиллик даражаси турлича бўлган ёки турли қимматбаҳо металлрдан ясалган, қавшарланган ҳамда бир-биридан ажралмайдиган қисмлардан таркиб топган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмга яхлит буюм сифатида қаралади. Бу ҳолда асосий давлат асиллик даражаси тамғасининг изи буюминг асосий қисмига таъширилади, буюмининг қавшарланган ҳамда бир-биридан ажралмайдиган қисмларига эса тегишли металл ва асиллик даражасига мувофиқ бўлган қўшимча давлат асиллик даражаси тамғасининг изи таъширилади.

50-модда. Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси билан тамғалаш

Белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчи томонидан қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган ва қайта тикланган (таъмирланган) заргарлик ҳамда бошқа буюмларга таъширилади, бунда ўшбу буюмларга давлат томонидан асиллик даражасини аниқлаш ва тамғалаш талаб этилмайди.

Заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар ўзлари томонидан экспорт учун мўлжалланган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ва бошқа буюмларни белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси билан тамғаласликка ҳақли, башарти бундай тартиб шартномада назарда тутилган бўлса.

Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган, жуфт ҳолда фойдаланиладиган зирак, илма тугма (запонка) каби заргарлик ҳамда бошқа буюмларни тамғалашда заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчи шахсий тамғасининг ва белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгисининг изи бундай буюмларнинг ҳар бирига таъширилади.

Битта қотишмадан ясалган, қавшарланган ҳамда бир-биридан ажралмайдиган қисмлардан таркиб топган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни тамғалашда, заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчи шахсий тамғасининг ва белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгисининг излари заргарлик буюмининг фақат асосий қисмига таъширилади.

Бўлакларга бўлинадиган ҳамда ажрალიши осон бўлган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг ҳар бир қисмига белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгисининг изи таъширилади.

Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар бўлақларга бўлинадиган ва ажрალიши осон бўлган қисмларининг ўлчамлари ҳамда жойлашуви белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгисининг изини тушириш имконини бермайдиган ҳолларда, бундай қисмлардаги қимматбаҳо металлнинг таркиби тасдиқланмайди ҳамда қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар бундай қисмларининг асиллик даражаси учун жавобгарлик ўшбу буюмларни ишлаб чиқарувчининг зиммасида бўлади.

Битта қимматбаҳо металлдан тайёрланган, лекин турли асиллик даражаларига эга бўлган бир нечта қисмлардан таркиб топган, қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг асосий қисмига заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчи шахсий тамғасининг ва белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгисининг изи таъширилади, буюминг бўлакларга бўлинадиган ҳамда ажрალიши осон бўлган қисмларига эса – тегишли асиллик даражасининг белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси изи таъширилади.

Қимматбаҳо металллар билан қопланган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларга, буюмининг асосий қисмига (қимматбаҳо металлнинг асосий қотишмаси бўйича) заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчи шахсий тамғасининг ва белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгисининг изи таъширилади, буюмининг бўлакларга бўлинадиган ва ажрალიши осон бўлган қисмларига эса – тегишли металлнинг ва асиллик даражасининг белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси изи таъширилади.

Асиллик даражаси турлича ёки бошқа қимматбаҳо металлрдан бўлган қавшарланган ҳамда бир-биридан ажралмайдиган қисмлардан таркиб топган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларга яхлит буюм сифатида қаралади. Ушбу буюмларнинг асосий қисмини белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси билан, буюмларнинг иккинчи даражали ва қўшимча қисмларини эса – тегишли металлнинг ва асиллик даражасининг белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси билан тамғалашга йўл қўйилади.

51-модда. Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни тамғалаш учун Асиллик даражасини белгилаш палатасига тақдим этиш

Ўзбекистон Республикаси ҳудудига реализация қилиш учун мўлжалланган, қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган қўйдаги заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг асиллик даражаси аниқланиши, улар тахлил қилиниши ҳамда давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамғаланиши лозим:

Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб қирилган; микрокредит ташкилотлари ва ломбардлар томонидан нотариуснинг ижро хати асосида реализация қилинадиган; давлат мулкига бегараз топширилган (давлат фойдасига воз кечилган);

давлат фойдасига қаратилган; жисмоний шахслар томонидан тақдим этиладиган буюмлар. Заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар ўзи ишлаб чиқарган ва (ёки) қайта тикланган (таъмирланган) буюмларни уларнинг асиллик даражасини аниқлаш, уларни тахлил қилиш ҳамда давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамғалаш учун Асиллик даражасини белгилаш палатасига тақдим этиш ҳуқуқига эга.

Давлат асиллик даражаси тамғаларининг изларига заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар томонидан зарар етказилган ва уларнинг шакли ўзгартirilган тақдирда қайта тамғалаш умумий асосларда амалга оширилади.

52-модда. Асиллик даражасини аниқлаш, тахлил қилиш ҳамда тамғалаш учун Асиллик даражасини белгилаш палатасига заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар томонидан тақдим этиладиган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларга доир талаблар

Заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар асиллик даражасини аниқлаш, тахлил қилиш ҳамда тамғалаш учун қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни Асиллик даражасини белгилаш палатасига тўлиқ битказилган ҳамда йиғилган тарзда тақдим этади.

Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни тўлиқ битказилган ҳамда йиғилган тарзда тақдим этиш имконяти бўлмаган тақдирда, заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар Асиллик даражасини белгилаш палатасига буюмларни уларнинг барча қисмлари мавжуд бўлган ҳолда, тўлиқ битказилмаган ва йиғилмаган тарзда тақдим этиши мумкин. Бунда буюмларнинг барча иккинчи даражали ва қўшимча қисмлари қўшимча давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамғаланиши лозим. Тайёр буюмларда буюмининг иккинчи даражали ва қўшимча қисмлари қавшарланган бўлиши керак.

Асиллик даражасини белгилаш палатасига асиллик даражасини аниқлаш, тахлил қилиш ҳамда тамғалаш учун тақдим этиладиган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар туркумлари бўйича сараланган бўлиши керак. Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни Асиллик даражасини белгилаш палатасига топшириш чоғида заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар аризада буюмларнинг қотишма таркибини (жисмоний шахсларнинг аяка тартибдаги бюртомалари бўйича уларга тегишли бўлган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлардан тайёрланган, шунингдек қайта тикланган (таъмирланган) буюмлардан ташқари) ва билдирилган асиллик даражасини кўрсатади.

53-модда. Қайта тикланган (таъмирланган) қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни тамғалашга доир талаблар

Қайта тикланган (таъмирланган) қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларда механик (зарб) усулида ёки лазер усулида таъширилган заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчининг шахсий тамғаси изи ва «R» харфи кўринишидаги қайта тикланганлик белгиси бўлиши керак.

54-модда. Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг билдирилган асиллик даражасига мувофиқлиги

Агар қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг таркибидаги асосий қимматбаҳо металл ўшбу Қонуннинг 36-моддасида белгиланган асиллик даражасига мувофиқ бўлса, бу буюмлар билдирилган асиллик даражасига мувофиқ деб ҳисобланади.

Агар Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқарилган, шунингдек қайта тикланган (таъмирланган), билдирилган асиллик даражасига мувофиқ бўлмаса, унда буюмларни Асиллик даражасини белгилаш палатасига тақдим этган шахсининг ёзма розилиги бўлган тақдирда, буюмлардаги асиллик даражаларининг тамға излари йўқ қилинади. Бунда қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар белгиланган асиллик даражасига яқин бўлган пастроқ давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамғаланади. Ариза берувчининг розилиги бўлмаган тақдирда, буюмлар тамғаланмаган ҳолда қайтарилади.

55-модда. Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб қириладиган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларга доир талаблар

Ўзбекистон Республикаси ҳудудига тижорат мақсадларида олиб қириладиган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар чет давлатлар асиллик даражасини белгилаш палаталарининг метрик ёки қарат асиллик даражаси тизимидаги асиллик даражаси тамғаларининг аниқ изларига ёки буюмининг асиллик даражасини кўрсатувчи бошқа белгиларга эга бўлиши керак, бундан жисмоний шахслар томонидан ўз эхтиёжлари учун олиб қириладиган мазкур турдаги товарлар учун қонунчиликда белгиланган ҳоллар мустасно. Бунда метрик ёки қарат асиллик даражаси тизимидаги асиллик даражаси тамғаларининг излари ёки буюмининг асиллик даражасини кўрсатувчи бошқа белгилар мавжудлиги устидан назорат қилиш тартиби Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маққамаси томонидан белгиланади.

Агар Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб қирилган, Асиллик даражасини белгилаш палатасига асиллик даражасини аниқлаш, тахлил қилиш ҳамда тамғалаш учун тақдим этилган, қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларда билдирилган асиллик даражасига мувофиқ келмайдиган асиллик даражаси тамғаларининг излари мавжуд бўлса, ўшбу буюмларни Асиллик даражасини белгилаш палатасига тақдим этган шахсининг ёзма розилиги бўлган тақдирда, буюмлардаги асиллик даражаларининг тамға излари йўқ қилинади. Бунда қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар белгиланган асиллик даражасига яқин бўлган пастроқ давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамғаланиши лозим. Ариза берувчининг розилиги бўлмаган тақдирда, буюмлар тамғаланмаган ҳолда қайтарилади.

56-модда. Қайта тикланган (таъмирланган), қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларнинг назорат текшируви

Қайта тикланган (таъмирланган), реализация қилиш учун мўлжалланган, қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмлар, уларда илгари босилган асиллик даражаси тамғаларининг излари мавжудлиги ва сифатидан қатиъ назар, билдирилган асиллик даражасига мувофиқлиги нуктаи назаридан Асиллик даражасини белгилаш палатасига назорат текширувидан ўтказилиши учун тақдим этилиши мумкин.

Агар қайта тикланган (таъмирланган), қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюминг асиллик даражаси буюмда мавжуд бўлган тамға изига мувофиқ бўлса, унга давлат асиллик даражаси тамғасининг изи таъширилади.

Агар қайта тикланган (таъмирланган), қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюминг асиллик даражаси буюмда мавжуд бўлган тамға изига мувофиқ бўлмаса, ўшбу буюмни Асиллик даражасини белгилаш палатасига тақдим этган шахсининг ёзма розилиги бўлган тақдирда, тамғанинг изи йўқ қилинади ва буюм белгиланган асиллик даражасига яқин бўлган пастроқ давлат асиллик даражаси тамғаси билан тамғаланади. Ариза берувчининг розилиги бўлмаган тақдирда, буюм тамғаланмаган ҳолда қайтарилади.

Агар қайта тикланган (таъмирланган), қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмда тамға изи мавжуд бўлмаса, ўшбу буюмининг асиллик даражаси аниқланганидан кейин унга давлат асиллик даражаси тамғасининг тегишли изи таъширилиши мумкин.

57-модда. Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни ишлаб чиқаришда ёки қайта тиклашда (таъмирлашда) қўланиладиган қавшарлар

Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмларни ишлаб чиқаришда ёки қайта тиклашда (таъмирлашда) қўланиладиган қавшарлар мазкур буюмлар қайси қотишмалардан тайёрланадиган бўлса, айнаи ўша қимматбаҳо металллар асосида тайёрланиши керак, бундан ўшбу моддада белгиланган ҳоллар мустасно.

Олтин, платина ва палладийдан тайёрланган қимматбаҳо металлрдан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмлар учун қавшарлар ўшбу буюмлар тайёрланган асосий қотишма қандай асиллик даражасига эга бўлса, айнаи ўша асиллик даражасига эга бўлиши керак.

Платина ва палладийдан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмларда 585 (беш юз саксон бешинчи) ва 750 (етти юз эрлигинчи) асиллик даражасига эга бўлган оқ олтин қавшари бўлишига йўл қўйилади.

Кумушдан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмлар учун қавшар 650 (олти юз эллингинчи) асиллик даражасидан паст бўлмаган асиллик даражасига эга бўлиши керак.

Таркибида буюмлар ясалган қотишманиннг асиллик даражасига мувофиқ бўлмаган қавшар мавжуд бўлган (лекин 375 (уч юз етмиш бешинчи) асиллик даражасидан паст бўлмаган) олтиндан ясалган заргарлик ва бошқа буюмлар белгиланган асиллик даражасига яқин бўлган пастроқ асиллик даражаси билан тамғаланади.

Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ёки бошқа буюмларда таркибида қимматбаҳо металллар мавжуд бўлмаган қавшардан фойдаланишга, башарти мазкур буюмларнинг асиллик даражаси қавшар билан биргаликда ўшбу буюмлар ясалган қотишма доирасида бўлса, йўл қўйилади.

58-модда. Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларда қимматбаҳо бўлмаган металлрдан фойдаланиш

Асиллик даражаси аниқланиши, тахлил қилиниши ҳамда давлат асиллик даражаси тамғаси билан ёки белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси билан тамғаланиши лозим бўлган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларда қимматбаҳо бўлмаган металлрдан тайёрланган қисмлар бўлмаслиги керак, бундан қўйдагилар мустасно:
техник сабабларга кўра қимматбаҳо металлрдан тайёрланиши мумкин бўлмаган соатлар, чакмоқ ёққичлар ва бошқа шунга ўхшаш буюмлар механизмлари; қимматбаҳо металлрдан тайёрланилиши мумкин бўлмаган пичоқ тилгари, тикин оқичларнинг бурамали қисмлари ва бошқа шунга ўхшаш буюмларнинг қисмлари; маҳкамланадиган механизмлардаги пружиналар, ошиқ-мошиқларнинг ўқлари, шунингдек тақинчоқларнинг тўгноғларинг, бўйинбоғларнинг, нишонларнинг, фарқлаш белгиларининг, давлат мукофотларининг қисқичлари.
Қимматбаҳо бўлмаган металлрдан ясалган, бўлакларга бўлинадиган ҳамда ажрალიши осон бўлган қисмлар билан қимматбаҳо металлрдан тайёрланган қисмларнинг бирикмасидан иборат бўлган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни давлат асиллик даражаси тамғаси билан ёки белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси билан тамғалаш заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар томонидан қимматбаҳо бўлмаган металлрдан ясалган қисмларга таъшириладиган махсус из («мет», «нерж», «steel» ва бошқалар) ёки қимматбаҳо бўлмаган металл мавжудлигини кўрсатувчи белги бўлган тақдирда амалга оширилади, бундан ўшбу модданинг биринчи қисмида кўрсатилган ҳоллар мустасно.
Қимматбаҳо бўлмаган металлрдан ясалган қисмларда қимматбаҳо бўлмаган металл мавжудлигини кўрсатувчи махсус из бўлмаган тақдирда, буюмлар давлат асиллик даражаси тамғаси ёки белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси билан тамғаланмайди.

59-модда. Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларда нометалл қисмлардан фойдаланиш

Қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларда нометалл қисмлардан (тошлар, эмаллар, қора қумушлардан) фойдаланишга, башарти улар кўринишидан қимматбаҳо металлрдан ажрალიб турса, рұхсат этилади. Бунда буюмларнинг нометалл қисмларига қимматбаҳо металларга айнан ўхшаш қоғлама ёки рангда бўлмаслиги керак. Пичоқлар, санчилар ва шунга ўхшаш буюмларнинг дастларини нометалл материаллар билан тўлдирishа уларни маҳкамлаш учун зарур бўлган иқдорларда йўл қўйилади.
Нометалл қисмлардан фойдаланган ҳолда тайёрланган қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларда қимматбаҳо металлнинг вазн оралиги кўрсатилган махсус из бўлиши керак. Мазкур буюмларнинг қимматбаҳо металлрдан ясалган барча қисмлари тўлиқ мавжуд бўлган тақдирда, уларнинг асиллик даражасини аниқлаш, уларни тахлил қилиш ҳамда тамғалаш уларни қисмларга ажратган ва битказмаган ҳолда амалга оширилиши лозим. Тайёр буюмларда буюмининг иккинчи даражали ва қўшимча қисмлари қавшарланган бўлиши керак. Буюмларнинг иккинчи даражали ва қўшимча қисмларига давлат асиллик даражаси тамғаси ёки белгиланган намунадаги асиллик даражаси белгиси босилиши керак.

Заргарлик буюмларини ишлаб чиқарувчилар қимматбаҳо металлрдан ва қимматбаҳо тошлардан ясалган заргарлик ҳамда бошқа буюмларни асиллик даражасини аниқлаш, уларни тахлил қилиш ва тамғалаш учун Асиллик даражасини белгилаш палатасига нометалл қисмларсиз тақдим этади.

7-боб. Яқунловчи қондалар

60-модда. Давлат органларининг қарорлари, улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан шикоят қилиш

Давлат органларининг қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг муомалادا бўлиши соҳасидаги қарорлари, улар мансабдор шахсларининг ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) устидан юқори турувчи органга ёки судга шикоят қилиниши мумкин.

61-модда. Давлат органлари томонидан жисмоний ва юридик шахсларга етказилган зарарларнинг ўрнини қоплаш

Давлат органларининг ёки улар мансабдор шахсларининг қонунга хилоф ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) натижасида қимматбаҳо металллар ҳамда қимматбаҳо тошларнинг муомалادا бўлиши соҳасида жисмоний ва юридик шахсларга етказилган зарарларнинг ўрни қонунчиликда белгиланган тартибда қопланади.

62-модда. Низоларни ҳал этиш

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошларнинг муомалادا бўлиши соҳасида юзага келадиган низолар қонунчиликда белгиланган тартибда ҳал этилади.

63-модда. Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисидаги қонунчиликни бузганлик учун жавобгарлик

Қимматбаҳо металллар ва қимматбаҳо тошлар тўғрисидаги қонунчиликни бузганликда айбдор шахслар белгиланган тартибда жавобгар бўлади.

64-модда. Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш, шунингдек айрим қонун ҳужжатларини ўз кучини йўқотган деб топиш

1. Ўзбекистон Республикасининг 1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган 2015-XII-сонли Қонуни билан тасдиқланган **Ўзбекистон Республикасининг Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Аxbоротномаси, 1995 йил, № 3, 6-модда; Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисин

